

İSTANBUL'UN JEOLJİSİ SEMPOZYUMU (II) 16-18 ARALIK 2005 TARİHLERİNDE İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İstanbul Şubemiz tarafından düzenlenen “**Uluslararası Katılımlı İstanbul'un Jeolojisi Sempozyumu II**”, 16-18 Aralık 2005 tarihleri arasında Kadir Has Üniversitesi Cibali Kampüsü Salonlarında gerçekleştirildi. Başkanlığını Prof. Dr. Erdoğan YÜZER'in yürüttüğü Sempozyumun oturumları çok sayıdaki meslektaşımız, İstanbul ilindeki Yerel Yönetim ve Kamu Kurum temsilcileri, öğrenciler ve davetliler tarafından ilgiyle izlendi.

Sempozyumun açılış bölümünde, Prof. Dr. Erdoğan YÜZER'in (Sempozyum Başkanı), Yrd. Doç. Dr. Yıldırım GÜNGÖR'ün (Jeoloji Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı), Bahattin Murat DEMİR'in (Jeoloji Mühendisleri Odası Yazmanı), Prof. Dr. Hüseyin KAPTAN'ın (İstanbul Metropolitan Planlama ve Tasarım Merkezi Başkanı) ve Prof. Dr. Yücel YILMAZ'ın (Kadir Has Üniversitesi Rektörü) yaptıkları konuşmalarda sempozyuma ilişkin birçok boyutu vurgulamıştır.

Yaptığı konuşmasında başta bu sempozyuma ikinci kez ev sahipliği yapan Kadir Has

Üniversitesi Rektörü sevgili hocamız ve meslektaşımız sayın Yücel YILMAZ olmak üzere emeği geçen herkesi ve katılımcıları Yönetim Kurulu adına “şükran, sevgi, saygı ve dostlukla selamlayan” Oda Yazman Üyesi Bahattin Murat DEMİR gerek Oda çalışmaları gerekse İstanbul ilinin jeolojik-jeoteknik sorunları ve afet olgusu üzerinde durmuştur. Konuşmanın bir bölümü aşağıda sunulmuştur;

“Tarihi ve kültürel dokusunun yanında jeolojik olarak da ender özelliklere sahip ülkemizin en büyük metropolündeki önemli bir etkinlikte sizlerle birlikte olmaktan son derece mutlu olduğumu da bildirmek istiyorum..

Değerli katılımcılar,

Jeoloji Mühendisleri Odası; 11.700 üyesi, 11 şubesi, 1 Bölge Temsilciliği, 56 İl Temsilciliği, mekansal olanakları, teknik alt yapısı ve mali kaynaklarıyla TMMOB'ye bağlı Odalar arasında önemli bir yere gelmiştir. Bu çalışma dönemi içinde kuruluşu tamamlanan JMO-Bilgi İşletim Sistemi Odasının kurumsallaşma sürecinde önemli bir

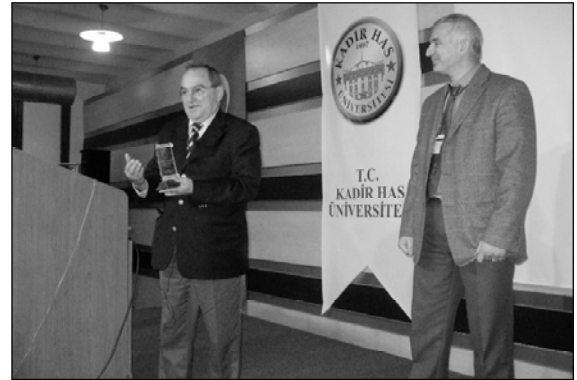
kilometre taşı olmuş; yine bu dönem içinde birincisi gerçekleştirilen Öğrenci Kurultayı; Oda ve Jeoloji Mühendisliği Bölümleri arasında artan ilişkiler; Kuzey Kıbrıs TMMOB-Jeoloji Mühendisleri Odası ile ortak düzenlenen Kollukyum Odamıza önemli dinamizm katmıştır... Çalışmalarımız 2 temel eksen üzerinde yürütmektedir. Bunlardan birincisi mesleğin ve meslektaşın yararlarına çalışma yapmak ikincisi ise meslek alanlarımızla ilintili konularda ülke ve toplum yararını gözetmek.....

1996 yılında yerleşim politikalarının tartışıldığı ve İstanbul'un da ev sahipliği yaptığı ve kamuoyunca **Habitat II olarak bilinen Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Konferansı olup, bu etkinliğin yayınlanan ve ülke olarak bizim imzamızı da taşıyan sonuç Deklarasyonda;**

“Afetler karşısında giderek artan korumasızlığa” karşı “herkes için yeterli konut te-

min etme ve insan yerleşmelerini daha güvenli, daha sağlıklı ve yaşanabilir” kılmaya, “gerekli planlama mekanizmaları ve kaynakları sağlayarak doğal afetlerin ve diğer acil durumların insan yerleşimleri üzerindeki etkilerini hafifletmeye ve afetten etkilenen yerleşimleri gelecekteki afetlerle ilgili risklerini azaltmaya yönelik çaba içinde olmayı” taahhüt etmiştik. Ancak daha belgeler üzerindeki imzalar kurumadan, 1999 yılında yaşanan KOCAELİ ve DÜZCE Depremleri, bu konudaki çalışmamızın “kelebek uçuşundan daha hızlı olmadığını”, yerleşim alanlarımızın nasıl birer “risk havuzuna” dönüştüğünü, planlama sürecinde afete duyarlılık olgusunun unutulduğunu gözler önüne serdi. 1999 depremleri sadece zarar azaltma açısından değil afet yönetim sistemimizin bir bütün olarak “sınıfta kaldığını” gösterdi.

Bu etkinlikten yaklaşık 10 yıl sonra yani geçtiğimiz yıl eylül ayında İstanbul, bu kez de “DEPREM ŞURASI”na ev sahipliği yaptı. 29-30 Eylül-01 Ekim 2004 tarihlerinde Balyndırılık ve İskan Bakanlığınca düzenlenen Şura'ya afet yönetimi sistemi konusunda ulusal bir stratejinin, diğer bir deyişle “ulusal yol haritasının” hazırlanması gibi önemli bir misyon yüklenmiştir. Farklı

meslek disiplinlerinden 354 kişinin davetli olduğu ve 7 ana komisyon bazındaki hazırlık çalışmalarının yaklaşık bir yılı sürdüğü Şura'nın kararlarına yönelik kayda değer bir gelişmenin olamadığı açıktır...

Görüldüğü gibi, afet yönetimi açısından mevzuat ve kurumsal yapılanma alanlarında ciddi duyarlılıklar söz konusudur. Ancak asıl yanıtı aranması gereken soru sorulmamaktadır. **“Afetlere karşı dirençli olmak için yapılması gerekenler teknik bir sorun mudur, yoksa siyasal bir sorun mudur?”** Ülkemizde **dün de, bugün de Afet olgusu bir doğa olayı olarak görül-müş ve toplumsal bir sorun olarak ele alınmamıştır..... Yıkıcı afet zararlarına yol açan nedenler ülkedeki sosyo-ekonomik koşullardan ve siyasal ilişkiler-den bağımsız değildir... Kısaca, bugüne kadar yasaların ve ilgili kurumları gör-medığı Afet güvenliğinin sağlanmasının diğer tüm toplumsal olgular gibi siyasal bir etkinlik alanı olduğu** ve öncelikle bu alanda kazanılacak başarılarla güçleneceği gerçeğidir. Karar alma süreçlerine demokratik katılımın sağlanamadığı, neoliberal politikaların kamu yararını yok ettiği, meslek odaları ve demokratik kitle örgütlerinin dışlandığı bir ortamda bilim değil karcercilik egemenlik kazanmaya devam edecektir.

Değerli Katılımcılar,

İstanbul'un biraz önce değindiğim etkinliklere yaptığı gibi her zaman iyi bir ev sahibi olmasını istemediğimiz her an kapısını çalacak bir “misafiri var”; deprem. Kentin karşı karşıya olduğu deprem tehlikesi ve risklerine yapılması gerekenler konusunda bilim insanları nerdeyse söylenmesi gereken her şey söyledi. Artık gerek merkezi hükümet gerekse yerel yönetimler açısından şimdi eylem zamanıdır. Deprem, jeolojik bir tehlike olarak İstanbul ilinde her zaman var olacak bir tehlikedir. Ancak mühendislik bilgi ve deneyimlerimiz bu tehlikenin kent için bir riske dönüşmesini engelleyecek önlemleri geliştirebileceğimizi göstermektedir. Başta biz jeoloji mühendisliği olmak üzere ilgili meslek disiplinlerinin ortak çalışmaları sonucunda bilimsel ve kamu yararı normları doğrultusunda planlar üretmek, güvenli yapılaşma standartları oluşturmak ve mevcut arazi kullanım kararlarını ve yapı stoğunu rehabilite etmek zorundayız...

Evet İstanbul için yapılanlar var elbette... İstanbul için Yedi Tepeli Şehir bir çırpıda Suudi sermayesinin 77 katlı kuleli kentine dönüştürülebiliyor, ya da tarihi dokusu olan bir alan Galata Port adıyla satışa çıkartılıyor...

Değerli katılımcılar,

Sözlerimi bitirirken, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bizler, daha güvenli, daha sağlıklı ve daha yaşanabilir çevrede yaşamayı her yurttaş için temel bir insan hakkı olarak ele almaktayız. Toplumsal duyarlılıktan yoksun bir mühendislik hizmeti üretilemeyeceği inancındayız.

Sempozyumumuzdaki tartışmaların ve yeni açılımların, İstanbul kentinin jeolojik ve jeoteknik sorunlarının kavranması ve so-

runlarına çözümler üretilmesi sürecinde hem mesleki hem de meslekler arasında ortak çalışma kültürüne hem de toplumsal duyarlılıklarımızın yükseltilmesine önemli katkılar sunacağı inancındayız. Gerek üniversiteleri gerekse uygulamacı kurumları bir araya getiren böyle bir platformun hazırlanmasına emeği geçenlere bir kez daha şükranlarımızı iletir, sabırla beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.”

Sempozyumun açılış konferansı, “**İstanbul Boğazı ve Yakın Çevresinin Morfotektonik Evrimi**” başlığında Prof. Dr. Yücel Yılmaz tarafından sunulmuştur. Daha sonra Sempozyum süresince **TSUNAMİ, MARMARAY, UYGULAMALI JEOLJİ, GENEL JEOLJİ, DEPREM MASTER PLANI oturumları** gerçekleştirilerek İstanbul ilinin jeolojik-jeoteknik sorunları; Deprem ve diğer jeolojik tehlikeler; Avcılar Heyelanı gibi hem jeolojik boyutu hem de 7269 sayılı Afetler Yasa açısından boyutları olan olgular geniş bir perspektifte ele alınmıştır.

